

1.	AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT
1.1.	Tuotetunniste
	Kauppanimi Puhdistaminen
	Tunnuskoodi Ei käytössä
	Reach-rekisteröintinumero Ei käytettävissä
1.2.	Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella
	Käyttötarkoitus Puhdistusneste audio/video/tieokonelaitteita varten
	Toimialakoodi TOL1: 47
	Käyttötarkoituskoodi KT1. 9
	Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen ☐
	Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen ☐
1.3.	Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot
	Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja Clas Ohlson Oy Annankatu 34-36A (4KRS) 00100 Helsinki
	Katuosoite
	Postinumero ja –toimipaikka
	Postilokero
	Postinumero ja –toimipaikka
	Puhelin 0201112222
	Telefax
	Sähköpostiosoite info@clasohlson.fi internet: www.clasohlson.fi
	Y-tunnus 1765891-7
1.4.	Hätäpuhelinnumero Myrkytystietokeskus 09-471 977 (24h), Tukholmankatu 17, PL 790, 00029 HUS
2.	VAARAN YKSILÖINTI
2.1	Aineen tai seoksen luokitus Tuote on helposti syttyvä neste ja höyry. Aiheuttaa silmien voimakasta ärsytystä. Voi aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Seoksen luokitus <u>CLP-asetuksen</u> (1272/2008) mukaisesti: Piktogrammit: GHS02 (liekin kuva), GS07 (huutomerkki) Huomiosana: Vaara Flam. Liq. 2 (syttyvä neste, kat. 2) ; H225 Eye Irrit. 2 (silmiä ärsyttävä, kat. 2) ; H319 STOT SE 3 (elinkohtainen myrkyllisyys, kerta-altistuminen, kat.3); H336 Tuote sisältää Propan-2-olia <u>Seosdirektiivin</u> (1999/45) mukainen luokitus: F – Helposti syttyvä, Xi – Ärsyttävä Palava neste; R11: Helposti syttyvää Ärsyttävä; R36: Ärsyttää silmiä Ei varoitusmerkkiä; R67: Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Kauppanimi:

Päiväys:

Edellinen päiväys:

2.2 Merkinnät

EU:n luokitus (67/548 tai 1999/45)

Helposti syttyvä

Ärsyttävä

R11: Helposti syttyvää

R36: Ärsyttää silmiä

R67: Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

S2: Säilytettävä lasten ulottumattomissa

S7: Säilytettävä tiiviisti suljettuna.

S16: Eristettävä sytytyslähteistä – Tupakointi kielletty

S24/25: Varottava kemkaalin joutumista iholle ja silmiin.

S26: Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

2.3 Muut vaarat

Ei tiedossa

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Vaaraa aiheuttavat aineosat

CAS/EY-numero ja rekisteröintinumero	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
67-63-0/200-661-7/-	Propan-2-oli	50%	<u>CLP-asetuksen mukaisesti:</u> Piktogrammi GHS02; H225; Flam.Liq.2 Piktogrammi GHS07; H319, Eye Irrit. 2 Huomiolauseke: Vaara; H336;STOT SE 3 <u>Seosdirektiivin mukaisesti:</u> F; R11; Xi; R36; R67

Aineelle on ilmoitettu HTP-arvo, katso kohta 8.

R- ja H-lausekkeet katso kohta 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleiset suositukset: Potilas pidetään levossa ja lämpimänä. Älä koskaan anna mitään syötävää tai juotavaa tajuttomalle henkilölle. Yhteydenotto lääkäriin, mikäli edes epäillään oireita tai ne ovat pysyviä. Näytettävä tämä käyttöturvallisuustiedote päivystävälle lääkärille.

Hengitys: Potilas siirrettävä raittiiseen ilmaan. Lepo. Yhteydenotto lääkäriin oireiden ilmetessä.

Iho: Riisuttava tahriintuneet vaatteet, jalkineet ja kourut sekä pestävä ne ennen uudelleen käyttöä. Iho pestävä saippualla ja vedellä. Yhteydenotto lääkäriin oireiden jatkuessa.

Silmät: Roiskeet silmistä huuhdellaan haalealla vedellä vähintään 5 minuutin ajan silmäluomet levittäen. Poistetaan mahdolliset piilolinssit. Yhteydenotto lääkäriin oireiden jatkuessa.

Nieleminen: Suu huuhdeltava ja juotava huuhtelun jälkeen runsaasti vettä. Yhteydenotto lääkäriin oireiden ilmetessä. Ei saa oksennuttaa.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Tuote aiheuttaa vakavan silmävaurion. Höyryt voivat aiheuttaa väsymystä ja huimausta.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Silmien huuhteluallas on oltava työpisteen lähetyvillä.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1. Sammutusaineet

Vesisumua, vaahtoa, hiilidioksidia (CO₂) tai jauhetta voidaan käyttää. Älä käytä voimakasta vesisuihkua.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palossa voi muodostua haitallisia kaasuja sisältäen hiilioksideja. Höyryt ovat ilmaa raskaammat ja voivat levitä pitkin lattiaa etäällä oleviin sytytyslähteisiin.

Kauppanimi:

Päiväys: **Edellinen päiväys:**

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Käytettävä täysin suojaavaa suojarustusta mukaan lukien hengityslaite. Estettävä palo- tai sammutusveden pääsy viemäriin. Myrkylliset savukaasut suihkutetaan maahan vedellä.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

poistettava kaikki sytytyslähteet. Huolehdittava hyvästä ilmastoinnista. Vältettävä tuotteen joutumista iholle ja silmiin. Vältettävä tuotteen hengittämistä. Käytettävä ilmoitettua henkilökohtaista suojarustusta – katso kohta 8.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä tuotteen pääsy viemäriin tai ympäröivään ympäristöön/vesistöön. Yhteydenotto poliisiin ja pelastuslaitokseen suuremman päästön yhteydessä.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Vuodot imeytetään inerttiin imeytysaineeseen kuten hiekkaan tai vermikuliittiin. Vuotoalue huuhdellaan puhtaaksi vedellä. Jäte siirretään suljettavaan astiaan ja käsitellään ongelmajätteenä kohdan 13 mukaisesti.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Katso kohdat 8 ja 13 lisätietoja suojarustuksen ja jätteiden käsittelyn osalta.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käytettävä ilmoitettua henkilökohtaista suojarustusta, katso kohta 8. Vältettävä tuotteen joutumista iholle ja silmiin. Varottava tuotteen hengittämistä. Poistettava kaikki sytytyslähteet. Käytettävä maadoitettua laitteistoa. Kädet pestävä ennen taukoja ja työvaiheen päätyttyä. Astiat pidettävä suljettuina kun tuotetta ei käytetä.

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytettävä viileässä, kuivassa ja hyvin ilmastoidussa tilassa. Säilytettävä erikseen sytytyslähteistä hyvin suljetussa tilassa. Vältettävä suoraa auringonpaistetta. Säilytettävä ruostumaton teräsastioissa. Ei saa säilyttää muovi- tai alumiinisäiliöissä.

7.3. Erityinen loppukäyttö

Katso EWC-koodi kohdassa 13.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1. Valvontaa koskevat muuttujat

HTP-arvot

Propan-2-oli: HTP8h: 200ppm, 500 mg/m³, HTP15min: 250ppm, 620 mg/m³, 2009

Muut raja-arvot

Propan-2-oli, 8h: 150ppm, 350 mg/m³, 15min: 250ppm, 600 mg/m³, Ruotsi (AFS 2005:17)

DNEL

Katso kohta 11.

PNEC

Kemikaaliturvallisuusraporttia ei ole laadittu.

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset torjuntatoimenpiteet

Työhygieeniset toimenpiteet: Syöminen, juominen ja tupakoiminen on kielletty työpaikalla. Riisuttava tahriintunut vaatetus. Kädet ja/tai kasvat pestävä ennen taukoja ja työvaiheen päätyttyä. Työvaiheen päätyttyä on iho puhdistettava ja voideltava ihorasvalla.

Silmien tai kasvojen suojaus

Käytettävä tiiviisti suojaavia suojalaseja tuotteen käytön yhteydessä.

Ihonsuojaus

Käytettävä suojavaatetusta käytettäessä kemiallisia tuotteita.

Käsien suojaus

Käytettävä suojakäsineitä tuotteen käytön yhteydessä. Todennäköisesti hyvä käsinemateriaali: Butyylikumi, neopreenikumi, nitrilikumi, Viton, Viton/butyylikumi, Barrier (PE/PA/PE), Silver Shield/4H (PE/EVAL/PE), Tychem CPF 3, Tychem F, Tychem Responder. Yhteydenotto suojarusteiden toimittajaan lisätietoja varten.

Hengityksensuojaus

Hengityksensuojaus ei ole normaalisti tarpeen ilmastoinnin ollessa hyvä. Kohdepoisto saattaa olla tarpeen. Käytettävä kuitenkin hengityssuojausta (kaasusuodatin A) mikäli voimassa olevat raja-arvot voivat ylittyä. Yhteydenotto suojarusteiden toimittajaan lisätietoja varten.

Kauppanimi:

Päiväys: Edellinen päiväys:

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Ei ilmoitettu.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Alla olevat arvot ovat puhtaalle propan-2-olille paitse leimahduspiste, joka on tuotteelle

Olomuoto	Neste, kirkas
Haju	Tuotteenomainen
Hajukynnys	Ei tietoja
pH	Ei tietoja
Sulamis- tai jäätymispiste	-90 °C
Kiehumispiste ja kiehumisalue	82 °C
Leimahduspiste	noin 18 °C (tuote)
Haihtumisnopeus	Ei tietoja
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei relevantti, tuote on neste
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	2-13%; Alin ja ylin räjähdysraja
Höyrynpaine	4,3 kPa (20 °C)
Höyryntiheys	2,08
Suhteellinen tiheys	785 kg/m ³
Liukoisuus (liukoisuudet)	402400 mg/l (täysin liukeneva)
Jakautumiskerroin: n-oktanoliv/vesi	Ei tietoja
Itsesyttymislämpötila	425 °C
Hajoamislämpötila	Ei tietoja
Viskositeetti, dynaaminen	2,43 mPa x s, 20 °C
Räjähävyys	Ei tietoja
Hapettavuus	Ei tietoja

9.2. Muut tiedot

Taitekerroin	1,3770
Ionisaatiopotentiaali	10,10 eV
Kriittinen lämpötila	235 °C
Dissosiaatiovakio	pKa=17,1

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1. Reaktiivisuus

Tuote on stabiili suositelluissa käsittely- ja varastointiolosuhteissa.

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

Tuote on stabiili suositelluissa käsittely- ja varastointiolosuhteissa. Tuote reagoi voimakkaiden hapettimien ja happojen kanssa.

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Tuote on stabiili suositelluissa käsittely- ja varastointiolosuhteissa.

10.4. Vältettävät olosuhteet

Vältettävä korkeita lämpötiloja ja sytytysläheteitä.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Voimakkaat hapettimet ja hapot.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

Palossa voi muodostua haitallisia kaasuja sisältäen hiilioksideja.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys

Tuotteen tiedot:

LD50: > 2000 mg/kg elopainoa, suun kautta (ei aiheuta välitöntä myrkyllisyyttä)

LD50: > 2000 mg/kg elopainoa, ihon kautta (ei aiheuta välitöntä myrkyllisyyttä)

LC50: > 5mg/l/4h, hengitysteitse (ei aiheuta välitöntä myrkyllisyyttä)

Ainesosan tiedot:

Propan-2-oli

LD50: 4710 mg/kg elopainoa, suun kautta, rotta (ei aiheuta välitöntä myrkyllisyyttä)

LD50: 12800 mg/kg elopainoa, ihon kautta, rotta (ei aiheuta välitöntä myrkyllisyyttä)

Kauppanimi:

Päiväys: Edellinen päiväys:

LD50: 12800 mg/kg eloopainoa, ihon kautta, kani (ei aiheuta välitöntä myrkyllisyyttä)

LC50: 72,6 mg/l/4h, hengitysteitse, rotta (ei aiheuta välitöntä myrkyllisyyttä)

Huomautukset:

Hengitettynä myrkyllisyystila pitoisuudessa LC50: 29mg/l/8h, rotta

100 mg/72h on erittäin ärsyttävää kanin silmissä (mod. Draize)

Ei syöpää aiheuttava, ryhmä 3, IARC

Aine imeytyy kohtuullisesti ihon kautta (ECETOC; A&H 2008: 42:2)

Ärsyttävyys ja syövyttävyys

Tuote aiheuttaa vakavaa silmien ärsytystä. Tuote aiheuttaa ihon ja hengityselinten lievää ärsytystä.

Syövyttävää vaikutusta ei ole tiedossa.

Herkistyminen

Herkistävää vaikutusta ei ole teidossa.

Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Syöpävaaraa, perimää vaurioittavaa tai lisääntymiselle vaarallisista vaikutuksista ei ole tietoa.

Elincohtainen myrkyllisyys (kerta- tai toistuva altistuminen)

Toistuva altistuminen voi aiheuttaa maksavaurioita.

Aspiraatiovaara

Ei tietoja

Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Hengitys: Höyryt voivat aiheuttaa väsymystä tai huimausta. Tuote voi aiheuttaa lievää ärsytystä.

Toistuva altistuminen voi aiheuttaa maksavaurioita.

Iho: Ihokosketus voi aiheuttaa lievää ärsytystä.

Silmät: Roiskeet silmiin aiheuttavat silmien voimakasta ärsytystä.

Nieleminen: Toistuva altistuminen voi aiheuttaa maksavaurioita.

Yhteisvaikutukset: Propan-2-oli voi yhdessä kloorattujen hiilivetyjen kanssa aiheuttaa voimakkaampia maksan haittavaikutuksia.

DNEL: Propan-2-oli: 400 mg/h/d ihokosketus, 1000 mg/m³ hengitysteitse, lyhyt alt. ammattikäyttö

500 mg/m³, hengityst. pitkäaikainen altis. ammattikäyttö. 100 mg/m³ hengityst. lyhyt alt. kulutuskäyttö

50 mg/m³ hengityst. pitkäaikainen alt. kulutuskäyttö

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1. Myrkyllisyys

Tuotetta ei luokitella ympäristölle vaaralliseksi

Tuotteen arvot:

LC50(96h): > 100 mg/l, kala; (ei välitöntä myrkyllisyyttä)

EC50(48h): > 100 mg/l vesikirppu; (ei välitöntä myrkyllisyyttä)

IC50: > 100 mg/l,levä; (ei välitöntä myrkyllisyyttä)

Ainesosien arvot

Propanol-2-oli

LC50(96h): 4200 mg/l, kala (Rasbora heteromorpha); (ei välitöntä myrkyllisyyttä)

EC50(48h): 13299 mg/l vesikirppu; (ei välitöntä myrkyllisyyttä)

EC50(44h): 2285 mg/l, rapu, vesikirppu

LC50(48h): 1400 mg/l, katkarapu (Crangon, crangon)

EC50(96h): > 1000 mg/l, levä (Scenesmus subspicatus)

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

Tuote on biologisesti helposti hajoava. Tuote hapettuu ilmassa nopeasti fotokemiallisesti.

Propan-2-oli

BOD5/COD: 0.3-0.6

84% hajoaa 28 vuorokauden kuluessa; OECD 301D –menetelmä

Aine on helposti hajoava.

12.3. Biokertyvyys

Tuote ei aiheuta biokertyvyyttä.

Propan-2-oli

LogPow: 2,97 ; aine voi mahdollisesti aiheuttaa kertyvyyttä

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Tuote on veteen liukeneva. Suuremmat päästöt voivat tunkeutua maan lävitse ja aiheuttaa pohjaveden saastuttamista.

12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoja ei ole käytettävissä.

12.6. Muut haitalliset vaikutukset

Kauppanimi:

Päiväys: **Edellinen päiväys:**

Tuotetta ei luokitella ympäristölle vaaralliseksi. Päästöt voivat kuitenkin aiheuttaa hapenkulutusta vesiympäristössä. Tuotetta ei saa suurina määrinä päästää viemäriin tai vesistöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Tuotejäte on luokiteltu ongelmajätteeksi, katso jäteasetuksen muutos 1128/2001.

Valmistaja ehdottaa EWC-koodiksi: 07 07 04*: muut orgaaniset liuottimet, pesunesteet ja kantaliuokset

Jätteet

Jätteet ovat ärsyttäviä ja helposti syttyviä ja niitä on käsiteltävä paikallisten määräysten mukaisesti. Noudatettava myös EU-määräyksiä. Jätteet toimitettava ongelmajätelaitokseen.

Jätteenkäsittelymenetelmät

Tuote on ongelmajätettä. Käsiteltävä paikallisten määräysten mukaisesti.

Puhdistamaton pakkaus

Puhdistamaton pakkaus on ongelmajätettä ja hävitettävä paikallisten määräysten mukaisesti.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1. YK-numero

UN1219

14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

ISOPROPANOLI (ISOPROPYYLIALKOHOLI)

14.3. Kuljetuksen vaaraluokka

3

14.4. Pakkausryhmä

II

14.5. Ympäristövaarat

Päästöt voivat aiheuttaa hapenkulutusta vesistössä.

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle

Leimahduspiste: noin 18°C. Tunnelikoodirajoitus: D/E, Rajoitettu määrä: LQ4 EmS: F-E, S-D
Marine pollutant: No

14.7. Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II-liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Arvioidaan ettei tuotetta käsitellä irtolastina. Tuote pakataan IMDG-koodin mukaan.

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Käyttöturvallisuustiedote EU:n asetuksen 453/2010 mukaan. Luokitukset ilmoitettut CLP-asetuksen 1272/2008/EY mukaan sekä seosdirektiivin 1999/45/EY mukaan.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty sillä tuote on seos.

16. MUUT TIEDOT

Muutokset edelliseen versioon

Ei relevantti

Lyhenteiden selitykset

Ei relevantti

Tietolähteet

Valmistajan tiedote, 17.10.2010

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Kauppanimi:

Päiväys:

Edellinen päiväys:

Aineosien luokitukseen ja pitoisuuksiin perustuva menetelmä.

Luettelo R- ja S-lausekkeista tai/ja vaara- ja turvalausekkeista

R11: Helposti syttyvä

R36: Ärsyttää silmiä.

R67: Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

H225: Helposti syttyvä neste ja höyry.

H319: Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

H336: Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Työntekijöiden koulutus

Tuotetta saa käyttää ainoastaan ne henkilöt, joita on koulutettu työvaiheen suorittamiseen ja jotka tietävät tämän käyttöturvallisuustiedotteen sisällön.